

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

PREDMET HOMAN D.O.O. protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 61691/13)

PRESUDA

STRASBOURG

15. studenoga 2016. godine

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Homan d.o.o. protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u Vijeću u sastavu:

Paul Lemmens, *predsjednik*,

Ksenija Turković,

Jon Fridrik Kjølbrot, *suci*,

i Hasan Bakırcı, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 11. listopada 2016. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je temeljem zahtjeva (br. 61691/13) protiv Republike Hrvatske što ga je 13. rujna 2013. godine Homan d.o.o., društvo s ograničenom odgovornošću osnovano temeljem zakona Republike Hrvatske („društvo podnositelj zahtjeva”), podnijelo Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”).

2. Društvo podnositelja zahtjeva je zastupao g. T. Vukičević, odvjetnik u Splitu. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Vlada je 7. ožujka 2014. godine obaviještena o prigovoru koji se odnosi na duljinu postupka, a ostatak zahtjeva odbačen je kao nedopušten temeljem pravila 54. stavka 3. Poslovnika Suda.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Društvo podnositelj zahtjeva je društvo s ograničenom odgovornošću osnovano temeljem zakona Republike Hrvatske, sa sjedištem u Zagrebu.

A. Parnični postupak

5. Društvo podnositelj zahtjeva je 21. lipnja 2000. godine pokrenulo parnični postupak pred Općinskim sudom u Zagrebu protiv Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje tražeći isplatu iznosa od 11.500 hrvatskih

kuna (HRK)¹ koje su neopravdano naplaćene s bankovnog računa društva radi navodnog neplaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje.

6. Općinski sud je zakazao šesnaest ročišta od kojih ih je šest bilo odgođeno (u razdoblju između 10. svibnja 2005. godine i 3. studenoga 2009. godine) na zahtjev društva podnositelja zahtjeva.

7. Direktor društva podnositelja zahtjeva nije prisustvovao ročištu zakazanom 6. studenoga 2006. godine, bez navođenja razloga za svoju odsutnost. Stoga je sud istog dana donio odluku o mirovanju postupka u skladu sa zakonom. Postupak je nastavljen na zahtjev društva podnositelja zahtjeva od 21. veljače 2007. godine.

8. Zakonski uvjeti za mirovanje postupka ponovno su ispunjeni 2. ožujka 2010. godine kada je direktor društva podnositelja zahtjeva bio prisutan na ročištu, no nije se želio uključiti u raspravljanje. Prema tome, istoga je dana Općinski sud donio rješenje kojim je utvrđeno da se tužba društva podnositelja zahtjeva smatra povučenom, sukladno zakonu.

9. Županijski sud u Zagrebu je rješenjem od 17. rujna 2010. godine odbio žalbu društva podnositelja zahtjeva protiv prvostupanjskog rješenja. Odluka Županijskog suda dostavljena je društvu podnositelju zahtjeva 3. siječnja 2011. godine.

B. Postupak povodom podnositeljevog zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku

10. U međuvremenu, 1. travnja 2010. godine, društvo podnositelj zahtjeva podnijelo je zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku Županijskom sudu u Zagrebu, prigovorivši prekomjernoj duljini trajanja navedenog parničnog postupka.

11. Zahtjev društva podnositelja zahtjeva proslijeđen je Vrhovnom sudu Republike Hrvatske 3. rujna 2010. godine.

12. Rješenjem od 13. srpnja 2011. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske utvrdio je povredu prava društva podnositelja zahtjeva na suđenje u razumnom roku i dosudio mu iznos od 5.000² HRK kao naknadu. Smatrao je da (a), iako nije bilo bitnih razdoblja neaktivnosti, sama činjenica da je Općinski sud zakazao šesnaest ročišta ukazivalo je na to da postupak nije učinkovito proveden, te da je (b) ponašanje društva podnositelja zahtjeva značajno pridonijelo njegovoj duljini trajanja (vidjeti prethodne odlomke 6.-8.).

13. Društvo podnositelj zahtjeva podnijelo je žalbu.

14. Rješenjem od 6. rujna 2012. godine izvanraspravno vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske odbilo je žalbu i 13. studenoga 2012. godine dostavilo svoje rješenje društvu podnositelju zahtjeva.

¹ Otprilike 1.500 eura (EUR) u to vrijeme.

² Otprilike 673 EUR u to vrijeme.

15. Ustavni sud Republike Hrvatske je rješenjem od 31. siječnja 2013. godine odbacio naknadno podnesenu ustavnu tužbu društva podnositelja zahtjeva kao nedopuštenu te društvu dostavio to rješenje 23. prosinca 2013. godine. Ustavni sud Republike Hrvatske smatrao je da osporena drugostupanjska odluka nije bila podobna za ustavnopravno ispitivanje.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

16. Mjerodavno domaće pravo i praksa navedeno je u predmetu *Vrtar protiv Republike Hrvatske*, br. 39380/13, odlomci 50., 52.-56. i 61.-63., 7. siječnja 2016.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

17. Društvo podnositelj zahtjeva prigovorilo je da duljina trajanja spomenutog parničnog postupka nije bila u skladu sa zahtjevom „razumnog roka” postavljenog u članku 6. stavku 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ..., svatko ima pravo da ... sud ... u razumnom roku ispita njegov slučaj ...”

18. Vlada je osporila tu tvrdnju.

19. Razdoblje koje treba uzeti u obzir započelo je 21. lipnja 2000. godine kada je društvo podnositelj zahtjeva pokrenulo predmetni parnični postupak (vidjeti prethodni odlomak 5.), a završilo je 3. siječnja 2011. godine kada je društvu dostavljeno pravomoćno rješenje (vidjeti prethodni odlomak 9.). Dakle, trajalo je deset i pol godina pred dvije razine nadležnosti.

A. Dopuštenost

20. Vlada je osporila dopuštenost zahtjeva tvrdeći da društvo podnositelj zahtjeva nije poštovalo pravilo o šest mjeseci i da ne može tvrditi da je žrtva povrede koja je predmet prigovora.

1. Poštovanje pravila o šest mjeseci

21. Vlada je tvrdila kako društvo podnositelj zahtjeva nije poštovalo pravilo o šest mjeseci zbog toga što je pogrešno vjerovalo da je ustavna tužba koju je podnijelo protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 6. rujna 2012. godine (vidjeti prethodne odlomke 14.-15.) bila učinkovito pravno sredstvo koje treba iscrpiti za potrebe članka 35. stavka 1.

Konvencije i koje je time moglo prekinuti tijekom šestomjesečnog roka propisanog u tom članku. Objasnila je da se nakon stupanja na snagu izmjenjena i dopuna mjerodavnog zakonodavstva 29. prosinca 2009. godine, kojim se predviđa pravno sredstvo za prekomjernu duljinu sudskog postupka, ustavna tužba više nije mogla podnijeti u odnosu na odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske donesene u postupcima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Prema navodima Vlade, Ustavni sud Republike Hrvatske već je zauzeo takvo stajalište u svojem rješenju br. U-IIIvS-3669/2006 od 2. ožujka 2010., koje je objavljeno u „Narodnim novinama” 19. ožujka 2010. godine. Društvo podnositelj zahtjeva, koje je zastupao odvjetnik, trebao je biti svjestan toga. Slijedom navedenog, konačna odluka u smislu članka 35. stavka 1. Konvencije, za potrebe izračuna šestomjesečnog roka u predmetu društva podnositelja zahtjeva, nije bilo rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2013. (vidjeti prethodni odlomak 16.), već rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 6. rujna 2012. (vidjeti prethodni odlomak 15.). Međutim, društvo podnositelja zahtjeva je podnijelo svoj zahtjev Sudu 13. rujna 2013. (vidjeti prethodni odlomak 1.), to jest, više od šest mjeseci kasnije.

22. Društvo podnositelj zahtjeva osporilo je Vladine tvrdnje, tvrdeći da je rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2013. (vidjeti prethodni odlomak 15.) bilo konačno rješenje na domaćoj razini u smislu članka 35. stavka 1. Konvencije. Društvo podnositelj zahtjeva primilo ga je 23. prosinca 2013. godine, nakon čega je, u roku od šest mjeseci, odnosno 30. travnja 2013. godine, punomoćnik društva podnositelja zahtjeva podnio zahtjev Sudu (vidjeti prethodne odlomke 1. i 15.).

23. Sud primjećuje kako je u drugom predmetu već odbio sličan Vladin prigovor (vidjeti prethodno citirani predmet *Vrtar*, odlomci 71.-85.) i ne vidi nikakav razlog da presudi drukčije u ovom predmetu. Slijedi da se Vladin prigovor glede nepoštovanja pravila o šest mjeseci mora biti odbijen.

2. Status žrtve društva podnositelja zahtjeva

24. Vlada je iznijela tvrdnju da je Vrhovni sud Republike Hrvatske usvojio zahtjev društva podnositelja zahtjeva, utvrdio povredu njegovih prava na suđenje u razumnom roku i da mu je dosudio primjerenu naknadu (vidjeti prethodne odlomke 10. i 12.). Povreda koja je predmet prigovora je stoga ispravljena na domaćoj razini, i kao rezultat toga, društvo podnositelj zahtjeva izgubilo je svoj status žrtve.

25. Društvo podnositelj zahtjeva tvrdilo je da ono još uvijek može tvrditi da je žrtva navedene povrede zbog toga što je naknada koja mu je dosuđena bila preniska.

26. Sud napominje kako je za razdoblje od deset i pol godina Vrhovni sud Republike Hrvatske dosudio društvu podnositelju zahtjeva iznos koji odgovara otprilike iznosu od 673 eura (EUR) (vidjeti prethodne odlomke 12. i 19.). Ta naknada ne odgovara onome što bi Sud vjerojatno dosudio na

temelju članka 41. Konvencije u odnosu na isto razdoblje, niti se na drugi način može smatrati odgovarajućom u okolnostima predmeta (vidjeti načela utvrđena u sudskoj praksi Suda u predmetu *Cocchiarella protiv Italije* [VV], br. 64886/01, odlomci 65.-107., ESLJP 2006-V, ili *Scordino protiv Italije* (br. 1) [VV], br. 36813/97, odlomci 178.-213., ESLJP 2006-V).

27. Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Sud smatra kako društvo podnositelj zahtjeva nije izgubilo svoj status žrtve u smislu članka 34. Konvencije. Slijedi da se Vladin prigovor o statusu žrtve društva podnositelja zahtjeva treba biti odbijen.

3. Zaključak glede dopuštenosti

28. Sud dalje primjećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke a. Konvencije. Primjećuje i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

29. Sud ponavlja da se razumnost duljine trajanja postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na sljedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidjeti, među brojnim drugim izvorima prava, predmet *Frydlender protiv Francuske* [VV], br. 30979/96, odlomak 43., ESLJP 2000-VII).

30. Sud primjećuje kako je Vrhovni sud Republike Hrvatske utvrdio da je postupak trajao nerazumno dugo (vidjeti prethodni odlomak 12.). Sud ne vidi razloga da drukčije odluči, budući da je često utvrdio postojanje povreda članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima se postavljaju pitanja slična onima u ovome predmetu (vidjeti naprijed citirani predmet *Vrtar*, odlomci 95.-101.).

31. Stoga je došlo do povrede članka 6. stavka 1.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

32. Člankom 41. Konvencije propisano je:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravičnu naknadu povrijeđenoj stranci.”

A. Šteta

33. Društvo podnositelj zahtjeva potraživalo je iznos od 3.000 eura (EUR) na ime neimovinske štete.

34. Vlada je osporila taj zahtjev.

35. Sud ponavlja da ako je podnositelj zahtjeva iskoristio dostupno domaće pravno sredstvo i time ishodio utvrđenje povrede te mu je dosuđena naknada, ali može ipak još uvijek tvrditi da je „žrtva”, iznos koji se dosuđuje na temelju članka 41. može biti manji od iznosa koje Sud dosuđuje u sličnim predmetima. U tom slučaju podnositelju zahtjeva treba dosuditi razliku između iznosa dobivenog od strane domaćih sudova i iznosa koji ne bi bio smatran očito nerazumnim u usporedbi s iznosima koje dosuđuje Sud (vidjeti naprijed citirani predmet *Vrtar*, odlomak 115.).

36. Sud nadalje ponavlja da su domaći sudovi društvu podnositelju zahtjeva dosudili iznos od 673 EUR (vidjeti prethodni odlomak 13.). S obzirom na okolnosti ovoga predmeta, značajki zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, kao i činjenica da je, bez obzira na domaće pravno sredstvo, Sud utvrdio povredu, Sud smatra, odlučujući na pravičnoj osnovi, kako društvu podnositelju zahtjeva treba dosuditi iznos od 900 EUR na ime neimovinske štete, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

37. Društvo podnositelj zahtjeva također je potraživalo iznos od 500 EUR za troškove i izdatke nastale pred Sudom.

38. Vlada je osporila taj zahtjev.

39. Uzimajući u obzir dokumente koje ima u posjedu i svoju sudsku praksu, Sud smatra razumnim u cijelosti dosuditi potraživani iznos, uvećan za sve poreze koji bi društvu podnositelju zahtjeva mogli biti zaračunati.

C. Zatezne kamate

40. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna poena.

ZBOG TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

3. *Presuđuje*

(a) da tužena država treba u roku od tri mjeseca društvu podnositelju zahtjeva isplatiti sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune, prema tečaju važećem na dan isplate:

(i) 900 EUR (devetsto eura), na ime neimovinske štete, uvećanih za sve poreze koji bi se mogli zaračunati;

(ii) 500 EUR (petsto eura), uvećanih za sve poreze koje bi se mogli zaračunati društvu podnositelju zahtjeva, na ime troškova i izdataka;

(b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna poena;

4. *Odbija* preostali dio zahtjeva društva podnositelja za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 15. studenoga 2016. godine, u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Hasan Bakirci
Zamjenik tajnika

Paul Lemmens
Predsjednik